

Revisions i perspectives

ABRIL DE 1995. NÚM 16

REVISTA DEL CENTRE DE LECTURA DE REUS

11

...altres àmbits

Parlar de la situació actual de la producció i la difusió artística a Reus es fa difícil sense tenir en compte el que ha succeït, tant a la nostra ciutat com al context general del país, diguem, en els darrers quinze anys.

Com s'ha dit sovint, la dècada dels vuitanta va comportar una forta embranzida en la creativitat artística de Reus i, en conseqüència, una aportació important a la vitalitat cultural de les nostres comarques. Fòrums d'activitat cultural amb tanta tradició a l'esquena com el Centre de Lectura es van convertir en àmbits d'expressió per a les propostes culturals més innovadores. Propostes generades a Reus i que obtenien un ressò important fora de les nostres comarques: alguns dels nostres artistes encetaven una trajectòria que apuntava expectatives confirmades després pel temps. S'esperaven grans coses de Reus com a focus de producció i difusió de la creativitat artística en el panorama català. ¿No hi havia altres ciutats -Lleida, per exemple- on s'estava teixint un consistent tramut cultural públic i privat entorn de l'art? ¿No existien arreu d'Europa exemples de ciutats petites o mitjanes -Kassel, Grenoble, Bordeus...- capaces de fer-se visibles com a punts de referència quant a activitat artística?

Aquest fenomen es produïa en un moment d'exaltació d'allò nou; fins i tot en el terreny més banal de les modes i tendències socials. Temps marcats pel disseny, les ulleres fosques i el cool-glamour del postmodernisme. En l'àmbit de la producció cultural, els neo-trans-posts proliferaven arreu. Caixes d'estalvis i institucions públiques esmerçaven diners a ornamentar-se amb un toc modern.

Dues condicions convertien les arts visuals en vedette del món cultural. Per una part, creadors i teòrics de l'art esgrimien discursos que es pretenien radicalment contemporanis. Per una altra part, l'aparició de carreres fulgurants d'artistes que accedien a la glòria mediàtica en un temps rècord causava sensació. Aquestes ascensions meteòriques d'artistes joves quadraven plenament amb el culte a l'èxit professional i amb l'admiració generalitzada per les fortunes ràpides (conseqüència fàcil d'algun gol especulatiu) característics dels 80. Es diria, però, que el xarapí modernitzant va acabar-se sobtadament, i que les postures més conservadores tornaren a fer-se sentir sense complexos. Més d'una careta va caure deixant al descobert el rostre immobiliària que s'hi ocultava.

Una severa crisi econòmica va contribuir a fer acabar la festa abans d'hora. Els diners tenen una relació evident amb les possibilitats de difusió de l'art. Quan al voltant de la producció i la difusió artística es mouen els diners, el món de l'art genera espectacle, apareix una mena d'estar-sistema artístic que es prodiga als suplementos dominicals de diari. Quan, per contra, les retallades pressupostàries de la crisi redueixen la dimensió pública de l'art, aquest, despullat del seu encant social, interessa només a uns cercles molt limitats. Institucions públiques i enti-

ALBERT MACAYA

DIRECTOR D'EXPOSICIONS DEL CENTRE DE LECTURA

tats de crèdit deixen de dedicar recursos a activitats que els votants/impositors poden veure com a elitistes, incomprensibles, extravagants.

Potser el que ha succeït amb l'art a Reus en els darrers quinze anys ha de ser analitzat en termes així de crus. Potser als vuitanta l'aparició d'una nova generació d'artistes va produir-se en un context excepcionalment favorable. Potser aleshores la renovació estètica que aquells creadors aportaven va aprofitar-se (si més no per generar expectatives) d'un moment en què la novetat era un valor socialment a l'alça, i d'uns anys de puixança econòmica. Si els més ingenus varem pensar que Reus seria capaç de convertir-se en un potent focus de producció i irradiació d'activitat artística, el temps s'ha encarregat de demostrar com n'estàvem, d'equivocats.

En aquests moments, en què ja no cal deixar-se veure a les inauguracions, les exposicions d'art són sovintejades només per aquells -no molts- a qui realment interessa l'art. Les activitats artístiques tenen una misèrrima repercussió a la premsa local, que abans hi dedicava pàgines. Algunes institucions públiques organitzen lamentables paròdies de bienals i concursos, mentre altres dormen en la més plàcida rutina. Amb vista al futur immediat, els únics elements amb què podem comptar són la tenacitat de les iniciatives individuals, el que els mateixos artistes siguin capaços de projectar des de plataformes obertes com el Centre de Lectura i el treball invisible dins els estudis.

U

na severa crisi
econòmica va contribuir a fer
acabar la festa abans d'hora